

J E S E N I Š K I

KOVINAR

Poštnina plačana v gotovini

Marečnina	
Letno	din 100.—
Polletno	din 50.—
Četrtno	din 25.—
Posamezni izvod	din 2.—

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA JESENICE

Leto II.

Jesenice dne 24. decembra 1949

Štev. 52

S skrbno pripravljenimi plani in vztrajnim delom bomo v letu 1950 zmogli vse naloge, ki so pred nami

Z naglico se bližamo četrtemu letu naše petletke. V tem letu nas čakajo nove velike naloge, s katerimi bomo še bolj utrdili socialistično graditev svoje domovine. Del teh nalog bomo morali izvršiti frontovci v okviru svoje frontne organizacije. Za načrtno izvrševanje teh nalog pa je potreben skrbno pripravljen plan, ki ga te dni izdelujejo osnovne frontne organizacije in ki ga morajo izdelati do 1. januarja 1950. leta.

V letošnjem letu je Fronta jeseniškega okraja izvršila veliko nalog. O tem pričajo velike prostovoljne gozdne akcije na Pokljuki in na področju posameznih kmetijskih zadrug, o tem pričajo uspehi gozdnih frontnih brigad v letošnjem poletju. Frontne brigade so pomagale razširjevati jeseniško železarno. Frontovci so pomagali graditi zadrugne domove, zadrugne zgradbe, vodovod za jeseniško bolnišnico, ceste in druge objekte. Velika je bila vrednost njihovega dela. Da je to res, vzemimo samo primer, da so frontovci na Jesenicah opravili v letošnjem letu prostovoljno delo v vrednosti nad 2.000.000 dinarjev. Ze ta številka je dovolj zgovorna, čeprav tu ni všteta vsa pomoč v prostovoljnem delu, ki so jo frontovci nudili jeseniški železarni. Na vsak način, veliko delo je bilo opravljeno, na katero so lahko ponosni vsi tisti, ki so ga s prostovoljnimi urami in z nepopisno požrtvovalnostjo opravili.

Uspeh na bi bil lahko še večji, če bi v letošnjem letu ne delali nekaterih napak. Osnovna takšna napaka je bila, da niso bili vsi plani frontnih organizacij realni. Ponekod so postavljali načrte, ki pa jih pozneje niso izvedli. To pa je bilo zaradi tega, ker so postavljali konkretne plane frontni odbori brez širkega sodelovanja članov Fronte. Poleg tega pa so bili ti plani skoro povsod izdelani brez temeljite politične in gospodarske analize kraja, ter brez poznavanja osnovnih momentov, ki so važni za razvoj našega kraja.

Pri izdelavi frontnih planov za leto 1950, moramo te napake, ki smo jih letos spoznali, odpraviti. Pri postavljanju novih planov moramo najprej razčleniti in temeljito ugotoviti politično, gospodarsko, organizacijsko in kulturno stanje našega kraja. Prav na osnovi političnega položaja, razrednih trenj, gospodarskih in kulturnih prilik bomo začrtali naloge Fronte. To so osnovni pogoji razvoja našega kraja. Iz teh osnovnih po-

gledov morajo izhajati vse politične, gospodarske, kulturne in organizacijske naloge.

Naša glavna naloga na vasi je in ostane socialistična preobrazba vasi. Zato bomo usmerili svoje delo v to preobrazbo s prepričevanjem poštenih delovnih kmetov, ki se bodo vedno bolj oprijeli zadrugništva, in z neizprosno borbo proti kmetom-spekulantom, ki zavirajo ta razvoj. To bo naša glavna politična naloga na vasi, ki jo bomo morali upoštevati v političnem oddelku plana. Da bomo pa to nalogo dosegli s prepričevanjem, bodo morale frontne organizacije planirati razne izlete v kmetiško-obdelovalne zadrug, kjer se bodo frontovci-privatniki lahko sami prepričali o življenju v zadrugah, se pogovorili z zadrugniki o vsem, kar jih zanima ali kar jim teži srce. Poleg tega pa naj frontne organizacije predvidijo v planu tudi izlete v partizanske kraje. Na takih izletih je najlepše razlagati zgodovino naše narodno-osvobodilne borbe, ki jo mora poznati vsak frontovec. Taki izleti bi koristili frontovcem kot politična vzgoja, istočasno pa bi jim bili v najlepše razvedrilo. Fronta sama pa bi se na ta način organizacijsko še bolj okrepila. Zato naj Frontne organizacije ne pozabijo planirati izletov!

Tudi študij naj se organizira na omejenih osnovah. Prav bi bilo, da bi se vsak frontovec spoznal s Kardeljevo razpravo »O ljudski demokraciji v Jugoslaviji«. Človek, ki čita in razmišlja ob tej razpravi, spozna vso veličino naše borbe v preteklosti, pa tudi naše današnje in upravičene borbe proti revizionizmu marksizma-leninizma, ki so ga začeli kominformovci. Kar pa je najlepše, človek spozna ob tej razpravi našo jasno pot v bodočnost, ki bo lepa za vsakega delovnega človeka.

Frontnih koticov v našem okraju imamo še premalo. Kar pa jih imamo, so ponekod zelo slabo opremljeni. Naši frontni koticiki bi morali nuditi frontovcem vse današnje književne in politične revije, časopise, da bi se ti s pomočjo njih razširili obzorje svojega znanja, kajti socializem hoče razgledanih ljudi, ki znajo takoj razločiti, kaj je prav in kaj ni. Tam, kjer je neznanje, kjer je tema v človeškem razumu, tam le ne morejo tudi vsak napredek.

Prav tako bi moralo čim več frontovcev sodelovati v kulturno-umetniških

Ob Dnevu Jugoslovanske armade

Dne 22. decembra je bil praznik naše JA. Ponosni smo na svojo armado, saj je del ljudstva in ima svoje korenine v vseljudskem uporu proti okupatorjem. Njena težka in slavna pot je pot ljudstva Jugoslavije, njena zmaga in osvoboditev domovine pa je sad trpljenja in krvi stotisočev borcev — sinov naših narodov. Čeprav danes informbirojevske države odrekajo zasluge naši Armiji pri zmagi nad fašizmom in pri osvoboditvi naše domovine ter klevetajo voditelje naše Armije in naše države, se ljudstvo z vedno večjo ljubeznijo oklepa svoje armade, ki jo je samo ustvarilo in ker le v njej vidi zagotovilo, da bomo pridobitve narodno-osvobodilne borbe — ljudsko demokracijo obdržali in še nadalje razvijali, da bomo lahko vse svoje sile posvetili graditvi socialistične domovine.

Mnogi obiski borcev in oficirjev JA pri naših delavcih v tovarnah, pri rudarjih in kmetiško-obdelovalnih zadrugah so to vez med ljudstvom in armado močno utrdili. Oficirji vojaških edinic so letos obiskali številne KOZ širom Slovenije in Jugoslavije in se tam zanimali za življenje zadrugnikov in napredek KOZ. Ob takih prilikah so borci in ljudstvo še krepkeje začutili, da smo vsi eno, da imamo skupen cilj — zgraditi močno socialistično Jugoslavijo.

To ljubezen do svoje armade kaže naše delovno ljudstvo ob vsaki priliki, posebno pa se izraža ob prazniku JA. Živela Jugoslovanska armija — čuvaj pridobitve narodnoosvobod. borbe!

društvi, ki so se pred nedavnem ustanovila skoro po vseh krajih jeseniškega okraja. Zato mora Fronta skrbeti, da bo čim več njenih članov aktivno sodelovalo tudi na tem področju.

Frontna organizacija mora napraviti tudi plan ljudske inspekcije, ki mora prenesti svojo delavnost na vsa področja. Organi ljudske inspekcije pa bodo morali o svojem delu poročati na množičnih sestankih.

Kot smo že v začetku omenili, čakajo v letu 1950. Fronto zelo važne gospodarske naloge. Zelo važna naloga Fronte v tem letu je dvig življenjske ravni, kjer bo Fronta z raznimi delovnimi akcijami prispevala zelo velik delež. Tudi tu morajo frontne organizacije začrtati v svojih planih stvarne in izvedljive naloge. Te akcije Fronte se bodo vršile v glavnem v kraljevem in lokalnem merilu. Fronta naj jih planira na podlagi planov KLO-jev in MLO-jev. V krajih, kjer se gradijo zadrugni domovi in zadrugne gradnje, naj frontne organizacije vne-sejo v svoje plane, koliko in kako bodo pomagale zgraditi te objekte. Na Jesenicah, kjer je grozovita stanovanjska stiska, bo Fronta pomagala pri gradnji stanovanjskih hiš. Zato naj se tu Fronta poveže takoj z MLO-jem, železarno in

vsemi podjetji, ki nameravajo v letu 1950. graditi.

Fronta bo morala nuditi tudi pomoč ekonomijam, kmetiško obdelovalnim in živinorejskim zadrugam, morala bo pa misliti tudi na frontne brigade, ki bodo tudi v letu 1950. slava in ponos naše frontne organizacije.

To je načelno samo nekaj nalog, o katerih naj razmišljajo frontne organizacije pri sestavljanju planov za predzadnje leto naše petletke. Na zaključku ponavljamo še enkrat: Planu naj bodo stvarni, postavljeni na politični, gospodarski, organizacijski in kulturni analizi posameznega kraja. Na tej analizi bomo postavili naše naloge. Sekretariati naj postavijo samo okvirne plane, ki naj jih izpolnijo na množičnih sestankih s sodelovanjem frontovcev, ki bodo že na teh sestankih dajali svoje obveznosti. Le z najtesnejšim sodelovanjem frontovcev bomo sestavili tak plan, ki ga bomo potem tudi izpolnili.

Da pa bodo plani osnovnih organizacij skrbno pripravljeni, jim bo moral nuditi vso pomoč okrajni aktiv Fronte. Zavedati se moramo, da bomo le s skrbno pripravljenimi plani in vztrajnim delom zmogli naloge, ki nam jih nalaga predzadnje leto naše petletke.

KOOF tekmujejo za utrditev ljudske inspekcije

Danes, ko je tekmovalstvo postalo že splošen način dela naših ljudi, ki s tem dokazujejo svojo patriotsko zavest, je tudi zaščita državljanov pravic, borba proti birokratizmu, kakor tudi skrb za materialna vprašanja, važen del borbe za zgraditev socializma pri nas.

Vsa ta vprašanja rešuje ljudstvo potom članov ljudske inspekcije. Da pa bi ljudski inspektorji lahko izvrševali svoje naloge ter s tem prinašali koristi naši

ljudski oblasti in vsemu delovnemu ljudstvu, je predpogoj, da so ljudski inspektorji izvoljeni res v vseh osnovnih organizacijah OF in sindikatov.

V okviru medokrajnega tekmovanja ljubljanske oblasti in v smislu 6. točke zadnjega plenuma OF, je okrajni odbor OF razpisal tekmovanje, ki traja od 15. decembra 1949 do 15. aprila 1950.

Krajevni OF odbori tekmujejo v sledečih točkah:

1. Kateri KOOF bo do 31. 12. 1949 izvedel volitve za skupine ljudske inspekcije v vseh osnovnih organizacijah OF in sindikalnih podružnic na svojem področju.

2. Kateri KOOF bo do 31. 12. 1949 dostavil podatke za novoizvoljene skupine (4 do 5 članov) ljudske inspekcije in za skupine, za katere podatkov še ni poslal okrajnemu odboru OF.

3. Kateri KOOF bo izbral najboljši in najboljši revolucionarne člane OF za ljudske inspektorje (stalnost skupin, zastopnost žena in mladine).

4. Kateri KOOF bo uspel, da bo na množičnih sestankih osnovnih organizacij redno tudi točka: Delo ljudske inspekcije.

(Točke tekmovanja skupin ljudske inspekcije bomo objavili prihodnjic).

V železarni Jesenice so izpolnili plan še naslednji obrati:

ŽICARNA — ŽEBLJARNA — JAVORNIK II — VARILNA ŽICA — ELEKTROPEČ — KAMNOLOM — APNENICA — HLADNA VALJARNA BO PREDVIDOMA IZPOLNILA LETNI PLAN 24. XII.

Nizko število obratov, ki plana še niso dosegli, bije v teh dneh težko in junaško borbo za izpolnitev planskih obveznosti, da bi se mogli ob zaključku tretjega leta prve Titove petletke uvrstiti med slavne zmagovalce.

VKLJUČEVANJE NOVE DELOVNE SILE V PROIZVODNJO — ODGOVOR VSEM OBREKOVALCEM NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE!

Frontna brigada izravna prostor za nove objekte jeseniške železarne

Novoizvoljeni krajevni ljudski odbori prevzemajo svoje naloge

MLO Jesenice bo moral ustvariti najširše sodelovanje delovnega ljudstva pri svojem delu

V slavnostno okrašeni mali dvorani Titovega doma se je danes dopoldan vršilo prvo zasedanje novoizvoljenega mestnega ljudskega odbora Jesenice. O delu bivšega odbora je obširno poročal tov. predsednik Košir Drago. Ko je govoril o letošnjih zbiorih volivcev, je dejal, da niso bili vedno in povsod dobro pripravljeni. Premalo je bilo povezave z množničnimi organizacijami, na drugi strani pa teh zborov niso vodili v mnogih slučaji izvoljeni člani, kot bi to po svoji od ljudstva zaupani dolžnosti morali, ampak so jih vodili v pretežni večini člani izvršilnega odbora.

Gospodarska moč Mestnega ljudskega odbora so njegova gospodarska podjetja. Že prej osnovanim gospodarskim podjetjem so se v letošnjem letu pridružila žaga, dve otroški restavraciji, ekonomija, restavracija za prehodne goste in menza na klavnicah za tamkajšnje uslužbence. Danes ima MLO Jesenice 24 podjetij, med katerimi so mnoga dosegla v letošnjem letu prav lepe uspehe.

Vsa letošnja komunalna dela na področju MLO Jesenice so bila letos izvršena s prostovoljnimi delom, ki ga je organizirala Osvobodilna fronta. Tako je bila izvršena kanalizacija na Koroški Beli, javno stranišče na Jesenicah, oporni zid pri podvozu nasproti hotela Korotan, kjer se je istočasno pričel urejevati prostor za mali park, okrog katerega je bila zgrajena tudi betonirana ograja. Delalo se je tudi na vodovodu za novo bolnišnico, ki pa niso mogla biti pravočasno končana, ker smo dobili cevi prepozno oziroma je načrte prekrizalo nepopolno vreme. Poleg tega pa se je izvršilo več manjših popravil na stavbah, ki so last MLO-ja.

Premalo paznje pa je polagal MLO Jesenice na gradnjo novih stanovanjskih hiš za delavce, čeprav biva nad 80 odstotkov delavcev Železarne na področju MLO Jesenice. To napako bo moral novoizvoljeni MLO odpraviti in v zvezi z Železarno in ostalimi podjetji pristopiti k gradnji novih hiš. Le na ta način bomo na Jesenicah rešili perečo stanovanjsko stisko.

V letošnjem letu je bilo zgrajenih več brvi za delavce, ki stanujejo na desnem bregu Save. Zgrajena je bila tudi vodna črpalka Podmožakljo, s pomočjo katere so preskrbljeni z vodo vsi tamkajšnji prebivalci.

Vsa komunalna dela so bila investirana pretežno iz lastnih finančnih sredstev, izvršena pa s prostovoljnimi delom najzavednejših frontovcev, ki so opravili delo v vrednosti nad 2 miliona dinarjev.

Finančno poverništvo MLO-ja bi moralo posvečati večjo pažnjo pravilnemu vodenju davčne politike na vasi. Izterjevanje starih davkov se ni bilo zaključeno. Bodoči ljudski odbor bo lažje vodil finančno politiko, ker bo izvoljeni poverjenik stalno zaposlen na tem področju.

Odkup kmetijskih pridelkov je bil pri nekaterih pridelkih celo presežen. Tako je bil presežen odkup krompirja in žita. Tudi odkup sena, ki je še v teku, bo izvršen stoodstotno. Odkup mleka pa je žal izvršen nekaj nad polovico. Vzrok je v tistih kmetih, ki prodajajo mleko na prostem trgu po visokih cenah, ne da bi zadostili obvezni oddaji. Nekateri pa sabotirajo oddajo mleka s tem, da nočejo rediti predpisane števila goveje živine. Take je v interesu delovnega ljudstva kaznoval Okrajni ljudski odbor z denarnimi globami, poleg katerih pa bodo morali oddati še predpisane količine, s katerimi so v zaostanku.

Odkup kladne živine še ni v celoti dosežen. Ta odkup bo moral izvršiti v teh dneh že novoizvoljeni odbor.

Na področju MLO-ja Jesenice sta bili v letošnjem letu ustanovljeni dve kmetijsko živinorejski zadrugi v Jeseniškem in Plavškem rovtu. Zadruga v Plavškem rovtu se zlasti odlikuje po oddaji mleka. V borih dveh mesecih je oddala poleg masla 5.800 litrov mleka in na ta način doprinesla svoj delež pri preskrbi otrok in starčkov mesta Jesenice. Že primer te male zadruge nam priča o uspehih zadrugnega gospodarstva, posebno še, če pomislimo, da so sedanji zadrugniki

proizvedli 78% mleka več kot nekdanji na svojem razdrobljenem privatnem gospodarstvu.

Poverništvo za trgovino in preskrbo se je vse preveč bavilo z razdeljevanjem živilskih nakaznic in pik, premalo pa je posvečalo pažnje nabavi raznih predmetov izven garantirane preskrbe. Prav tako se ni dovolj resno bavilo z ustanavljanjem raznih ustanov, kot so na primer otroške restavracije in mlečne kuhinje.

Poverjenik za prosveto se je bavil le s popravilom šol. V bodoče se bo moral novoizvoljeni poverjenik za prosveto povezati najtesneje s kulturno-umetniškimi društvi, ki morajo v nem čutiti oporo in svojega predstavnika pri ljudski oblasti.

Diskusija je nakazala nekaj problemov, ki jih bo moral novoizvoljeni odbor rešiti v bližnji prihodnosti. Tako bo moral izvesti elektrifikacijo Podkočne, kar njeni volivci in prebivalci prav gotovo zaslužijo.

O bodočih nalogah, ki čakajo MLO

Novi odbor KLO-ja Rateče-Planica je začel smernice bodočega dela

Po izvršenih formalnostih so na zasedanju v Ratečah novoizvoljeni odborniki najprej pregledali delo bivšega krajevnega odbora. Bivši krajevni ljudski odbor je izvajal svoje naloge v povezavi z vsemi množničnimi organizacijami. Prav zaradi tega so mu uspeli razne gospodarske akcije. Tako je izvedel kanalizacijo za Kravnjakom, regulacijska dela pri hudourniku Trebiža in znal vzbuditi zanimanje pri prebivalstvu za razne delovne akcije. Prav tako je pravočasno omejil bolezen, ki je pričela raz-

Jesenice je govoril tov. Volič Ignac, predsednik OLO Jesenice. Opozoril je novoizvoljene odbornike, da naj bo današnje zasedanje prelomnica suhega prakticističnega dela, ki ne more mobilizirati ljudskih množic. Naloge, ki so danes pred nami, moramo tolmačiti v perspektivi, tako da bo vsakemu jasno, kakšen plod bo rodilo naše sedanje delo. Baza za zgraditev socializma je težka industrija in elektrifikacija. To je tudi temelj naše neodvisnosti. Če bi ne usmerili svoje graditve na tej bazi, bi se odrekli svoji neodvisnosti in lepšemu življenju. Prav zato moramo nujno ustvariti to bazo za dvig življenjske ravni vsakega delovnega človeka. Naš delovni človek pa se mora zavedati, da je plan za tiste, ki ga gradijo.

Novoizvoljeni odbor je na zaključku zasedanja sprejel vrsto načelnih sklepov, po katerih bo izdelal delovni plan za 1950. leto. Zlasti veliko pažnjo bi moral posvetiti gradnji stanovanjskih hiš, dvigu lokalnega gospodarstva in vsemu tistemu, kar bo v prihodnjem letu pomagalo dvigniti splošno življenjsko raven jeseniškega delovnega ljudstva.

sajati med živino, ker je pravočasno obvestil in pozval okrajnega veterinarja.

Diskusija sama pa je osvetlila še nekatere probleme. Veliko skrb bodo morala posvečati razvoju živilskega podjetja. Ugotovila je potrebo po ustanovitvi kovačnice in mizarskega podjetja.

Novoizvoljeni odbor v Ratečah bo moral predvideti v svojem planu tudi razvoj socialističnega gospodarstva na vasi, da bo postal naš najbolj obsejni kraj močna socialistična trdnjava.

A. H.

Odbor v Stari Fužini čakajo odgovorne naloge

kih gospodarstev, ki še niso oddala obvezne oddaje krompirja.

Novoizvoljeni odbor je med sprejetimi sklepi sprejel obveznost, da se bo v letu 1950 zgradil zadružni dom in hlev, da bo zgradil poslopje za krojaško podjetje, kjer bo imel svoje prostore tudi KLO in kjer bodo uredili tudi krajevo menzo. Prav tako bodo v prihodnjem letu zgradili tudi vodovod. Poleg tega bo moral KLO nuditi največjo pomoč obdelovalni zadrugi in ji pomagati, da se prebije skozi začetne težave in da postane v resnici vzorno socialistično živinorejsko gospodarstvo.

N. I.

V Kranjski gori bo moral novi odbor odpraviti napake bivšega krajevnega ljudskega odbora

Danes je imel novoizvoljeni KLO Kranjska gora svoje prvo zasedanje. 27 novoizvoljenih članov je izvolilo med seboj svoj izvršni odbor z enajstimi člani.

Na zasedanju so temeljito pretresli delo bivšega odbora, ki je posvečal vse premalo pažnje tistim problemom, ki so v Kranjski gori najbolj pereči. Tako ni niti na eni seji razpravljali o obdelovalnih zadrugah in o možnosti ustanovitve kmetijsko-zivinorejske zadruge v Kranjski gori, četudi so bili nekateri kmetje že pripravljeni, da jo ustanovijo. Prav tako niso nikoli razpravljali o dograditvi zadrugnega doma, ki bi bil za gospodarske, politične in kulturne potrebe nujno potreben. Za nezakurjeno apnenico se sploh niso zmenili, četudi jih je javnost večkrat opozorila celo v časopisu. Največja napaka bivšega KLO-ja Kranjska gora pa je bila, da je bil preveč birokratski. Namesto da bi najvažnejše naloge reševal skupno z volivci, jih je »reševal« papirnato. Tako se ni pomenil zaradi odkupov z volivci, ki bi prav gotovo pravilno odločili oddajo posameznih kmetovalcev. Seveda pa to ni nič čudnega, ker je vse delo slonelo na enem ali dveh ljudeh. Sej izvršilnega odbora se niso udeleževali redno, tako da so bile te seje redkokdaj sklepne, če so sploh kdaj bile.

Novoizvoljeni odbor bo moral temeljito odpraviti napake bivšega krajevnega ljudskega odbora. Svoje naloge bo moral reševati v najtesnejši povezanosti z volivci. Zato bo moral posvetiti vsakemu zboru volivcev največjo pozornost in se temeljito pripraviti na račun, ki ga bo moral polagati pred njimi, kajti volivce zanima vse, zanima jih razvoj kra-

jevskih podjetij, razna planiranja, odkupi, komunalna delavnost in sploh vse, kar bo služilo za izboljšanje življenjskih pogojev prebivalstva. Le s takim sodelovanjem bo KLO Kranjska gora dosegel najlepše uspehe. Tako bodo prenehale težave pri gradnji zadružnega doma, na ta način se bo dvignilo zanimanje za obdelovalno zadružništvo med kmečkimi ljudstvom, tudi apnenica bo zagorela. Prav tako bo s pomočjo delovnih ljudi Kranjske gore KLO prav lahko preprečil razne špekulacije, ki zavirajo življenjsko izboljšanje vsakega posameznega delovnega človeka.

Kranjski gori se poleg tega obeta najlepša bodočnost. Na zasedanju se zastopnik komiteja za fizkulturo pojasnil, da se bo celotni KLO Kranjska gora spremenil v bližnji bodočnosti v največje zimsko fizkulturno središče Jugoslavije. Tudi temu razvoju bo moral KLO Kranjska gora posvečati pažnjo.

O vsem tem so razpravljali novoizvoljeni člani KLO-ja. Za novega predsednika so izvolili tov. Pečarija Miha, kmeta, ki je podpisal med prvimi pristopno izjavo za obdelovalno zadrugo. Novemu predsedniku bodo prav gotovo sledili vsi delovni kmetje, saj se bodo v borbi za zgraditev svoje zadruge pričeli, da je to edina pot k boljšemu življenju delovnega kmeta. Tov. predsednik KLO-ja se trenutno nahaja na zadrugnem tečaju. Z znanjem, ki ga bo na tečaju pridobil, bo lahko pomagal zgraditi vzorno kmetijsko živinorejsko zadrugo v Kranjski gori.

Tudi novoizvoljeni tajnik tov. Pintar Anton bo lahko mnogo koristil razvoju

Uvajanje kasi kakor v Indiji - ali priprave za Novoletno jelko na Bledu

Letos je Novoletna jelka organizirana v vseh krajih in združuje pri obdaritvi in programu otroke brez ozira na to, v katerem podjetju in kje so uslužbeni njihovi starši. »Čemu vendar?« Mnogi so se vprašali tako in se še vprašujejo. Zato, ker tudi z Novoletno jelko odpravljamo krivico in grehe kapitalističnega reda, ki je užaknil pravico bogatih in bedo revnih. Daleč je že doba, ko so otroci premožnejših nosili oboje polne slaščice in igrače, medtem ko so delavski ali bajtarski ob Miklavžu dobili svojo pest orehov in par jabolk. Prav jelka je odpravila še sleherno razliko med otroci. Vsaj izgleda tako. Toda nekateri, kakor bi tega ne mogli razumeti.

Na Bledu so prav tako, kakor povsod drugod, sklenile vse množične organizacije skupno z upravo Šole in ljudsko prosveto, da bodo priredile za vse otroke Novoletno jelko v dvorani kina in da bodo otroke skupno obdarili. Nasproti temu pa hočejo uslužbenci v nekaterih hotelih prirediti jelko za svoje otroke v okviru njihovega delovnega kolektiva. Razumemo, da se da v hotelu jelka organizirati zelo lepo. Toda, vprašati se je treba, ali bi bilo na ta način obdaranje res vseh enako. Kaj bi dejali otroci, ki slučajno nimajo staršev zaposlenih v hotelih in bi njihove čajanke ne bile tako slavnostne in obilne, kakor le-teh? Saj bi napravili le malo drugače, kakor je bilo za miklavževih časov, če bi dopustili takšno obliko jelke. Ljudje, ki organizirajo take Novoletne jelke, najbrže pozabljajo, kako globoke socialno-ekonomske spremembe so se izvršile pri nas v zadnjih letih.

Spoznajmo, da bi taki načini pripravljanja Novoletne jelke in obdarovanja najbolj obsodili tisti, katerim je prav ta prireditev namenjena. Toda tega ne smemo dopustiti, zakaj takrat bi bilo to že prepozno. Zdaj je še čas, zato je potrebno ob tesnem sodelovanju vseh prirediteljev odpraviti take škodljive pojave pri organiziranju Novoletne jelke.

Zmaga ljudske revolucije je dvignila najnižje plasti ljudstva iz teme in zaostalosti ter jih pretvarja v neposrednega nosilca oblasti

Kranjske gore, čeprav je še mlada. Volivci se prav gotovo ne bodo razočarali nad njim. Njihovo zaupanje ga bo še bolj podžigalo k delu, saj je poln mladostne moči in revolucionarnosti, ki je za zgraditev socializma najbolj potrebna.

R. A.

V MOŠNJAH BO NOVOIZVOLJENI KLO PREŠTUDIRAL NAJPREJ ZAKON O LJUDSKIH ODBORIH

Danes je predajal bivši krajevni ljudski odbor svoje delo novoizvoljenemu odboru. Poglavitna napaka prejšnjega odbora je bila, da se je premalo trudil, da bi položil temelje obdelovalnega zadružništva. Bil je preveč popustljiv proti nekaterim vaškim mogotcem, ki so to popustljivost tudi izrabljali. Tako je na primer veliki kmet Globočnik Janez mislil, da mu ne bo treba oddati obvezne količine mleka, ker ga bivši KLO ni nikdar opozoril in prevzel ostreje mere, kot so jih prevzemali v drugih KLO-jih jeseniškega okraja proti raznim špekulantom. Globočnik, ki je v zaostanku z oddajo mleka še za 1300 litrov, bi moral biti že zdavnaj kaznovan z denarno globo zaradi malomarnosti v izpolnjevanju svojih dolžnosti do delovnega ljudstva.

Na take stvari bo moral paziti novoizvoljeni KLO. S pravilnim pojasnjevanjem o koristnosti zadružništva za delovnega kmeta in s sodelovanjem vseh poštenih kmetov pri izvrševanju svojih nalog bo novoizvoljeni KLO prinesel v Mošnje revolucionarni duh, ki je nujen za izvajanje vseh današnjih gospodarskih in političnih nalog. Tega se novoizvoljeni odbor v Mošnjah zaveda. Zato je sklenil na svojem prvem zasedanju, da bo še v teh dneh temeljito preštudiral Zakon o ljudskih odborih. Novi odbor bo pokrenil akcijo za prečiščenje vse orne površine na svojem področju. Prav tako bodo do pomladi popravili svojo cesto do križišča glavne ceste.

I. M.

Železarna Jesenice za dvig strokovnega kadra in za kvalifikacijo delavcev

Letos je bilo v Železarni Jesenice 15 raznih tečajev za dvig strokovnega kadra in za kvalifikacijo delavcev ter 8 tečajev za nameščence. Tako je Železarna Jesenice tudi v tem pogledu dosegla najboljše rezultate med podjetji težke industrije v Jugoslaviji. Plan za strokovni dvig kadrov in za kvalifikiranje delavcev je presežen za okrog 40% medtem ko lani ta plan ni bil dosežen.

145 delavcev je zaključilo tečaje za kvalifikacijo in 130 za polkvalifikacijo. Najbolje so uspeli tečaji za topilce pri Siemens-martinovih pečeh, prav posebno zanimanje pa je bilo med poslušalci elektroinstalaterskega tečaja. V oddelku za ognjevarniški material (šamotarna) je bil osnovan tečaj za kaluparje opeke, na katerem je z veliko vnamo in vso pomočjo sodeloval obratovodja tega obrata tov. Janko Stana, ki je svoje bogate izkušnje in teoretično znanje pravilno prenašal na tečajnike. Na lastno pobudo pripravlja zdaj tov. Stana novi tečaj za mojstre svojega obrata. Na tečaju za kalupanje opeke je dosegel najboljši rezultat trikratni udarnik tov. Franc Bolka, ki je bil ob priliki izpolnitve letnega plana nagrajen in pohvaljen.

Zelo dobre rezultate so dosegli tudi laboranti in poenterji, ki so poleg domačega tečaja napravili tudi višji državni izpit. Na tečaju so obravnavali 17 predmetov in pri tem pokazali veliko zanimanje, kar dokazujejo dobri uspehi, ki so jih dosegli. Na tem tečaju, ki ga je vodil tov. Polde Uлага, se je prav posebno izkazal tov. Vinko Mirtič iz obrata Javornik I.

V teku so še tečaji za kurjače parnih kotlov in za industrijsko zidanje. Zaradi nedovoljnega zanimanja s strani obratovodstva obrata žičarne, pa je tečaj žičarjev prenehal z delom.

Slabše uspehe so pokazali tečaji za nameščence. Plan o številu udeležencev je bil sicer izpolnjen, ali doseženi uspehi niso takšni, kot bi morali biti. Posebno mladi nameščenci niso pokazali pravega zanimanja za te tečaje. Uprava podjetja je omogočila vsem, da bi lahko posekali tečaj, ali mladinska in sindikalna organizacija nista pokrenili ničesar za čim boljši uspeh. Nameščenci so imeli v glavnem tečaje za pisarje I. in II. razreda, za pomožne administrativne manipulantke, za statističarje, za finančne pomožne manipulantke, komercialiste in za knjigovodje. Dobre uspehe na teh tečajih pa so dosegli zlasti Anton Tomazin, statističar iz martinarne, Ivanka Stenovec iz metalurške šole, Antonija Urh, Boris Bem, Silva Lampret in še nekateri.

Nekaj novosti iz Centralne sind. knjižnice na Jesenicah

Sremac Stevan: Pop Čiro i pop Špiro. Ljubljana 1949 - 2574

Slovenski protestantski pisci. Ljubljana 1934 - 2569

Stalin: Kako poimuje socialistična demokracija nacionalno vprašanje. Ljubljana 1949 - 2274

Vodnik Fr.: Povijest hrvatske književnosti. Ljubljana 1913 - II 436

Žagar: O gozdnih požarih. Ljubljana 1949 - 2568

Straža.

MESTNI KINO JESENICE

Dne 23. in 24. decembra: ameriški film »Plinska luč«.

Dne 27., 28. in 29. decembra: sovjetski film »Poslednji tabor«.

Predstave: ob delavnikih ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri.

Še nekaj slik o poteku volitev v KLO-je

Poleg poročil, objavljenih v zadnji številki »Kovinarja«, smo preiel še več pisem, v katerih dopisniki nadvse živo in zanimivo poročajo o poteku volitev. Zaradi pomanjkanja prostora vseh teh poročil žal ne moremo objaviti v celoti, ampak navajamo le najzanimivejše stavke iz nekaterih pisem:

V *Spodnjih Gorjah* je v 5. volivni enoti volila prva Žumer Marija, stara 73 let mati znane komunistke že v bivši Jugoslaviji Marije Zumer. Zavedna starka je tudi mati talca, ustreljenega v Begunjah. V četrti volivni enoti je prvi volil 7. letni Pretnar Simon, najstarejši volivec te enote. Pred voliščem je čakal že ob pol štirih zjutraj in s tem držal dano obljubo, da ga nihče ne bo prehitel.

Bled-Grad. V tem kraju so vsa volišča tekmovala, katero bo lepše okrašeno. Volivci so vsem KOOF na področju MLO Bled napovedali tekmovalstvo. Neke volivna komisija z Rečice je pripeljala volivno skrinjico z zastavo. Sploh so volitve potekale v navdušenju in prazničnem razpoloženju. V napovedanem tekmovalstvu je zmagal Grad-Bled.

V *Radovljici* so žene počastile volitve s tem, da so v visokem številu sodelovale v volivnih odborih in največ prispevale za okrasitev volišč. Volivci so začeli prihajati na volišče že ob 4. uri zjutraj, najzavednejši pa so do 7. ure izpolnili svojo državljansko dolžnost. Števil-

ne volivne enote so že do 10. ure zaključile volitve, ki se jih je udeležilo 99,85 odstotkov. V MLO Radovljica je bilo izvoljenih 5 žena, ki bodo pomagale izpolnjevati naloge naše ljudske oblasti.

Na *Rečici pri Bledu* sta dve volišči končali z delom že ob 7. uri zjutraj, ostala pa večinoma že ob osmih. Udeležba je bila domala stodontna. Na volišču v hotelu »Triglav« je nek starček čakal že od pol štirih, na volišču v »Evropi« pa je čakalo tudi več starih žena že četrte ure pred pričetkom volitev. Na volišču v hotelu »Triglav« smo doživeli zelo ganljiv prizor: Prisotni volivci so zvedeli, da bi srčno rad volil tudi stari invalid in bolnik Cundrič Andrej. Takoj sta šla dva tovariša ponj in ga prinesla na volišče, kjer je zavedni Cundrič ves srečen spustil volivno kroglico, nato pa nekoliko posedel na klopi in ves srečen opazoval, kako volijo drugi. Prav tako je bilo ganljivo videti 90 let starega vrtnarja Prešerna, ki je kljub visoki starosti prišel na volišče popolnoma sam in spustil kroglico. Volila je tudi stara Justinova mama, ki je prišla na volišče, oprta na svojega moža in sina.

Navedenih nekaj slik, kakršnih pa je bilo v jeseniškem okraju prav gotovo še več, dokazuje, kako se naše ljudstvo, naši kmetje in delavci, zaveda svoje ljudske oblasti, ki jo je ustvarilo samo pod vodstvom Partije in tovariša Tita.

Ljudska mladina, kako se pripravljala na volitve v osnovne organizacije LMS?

Volitve v osnovne organizacije LMS morajo biti zaključene do 31. januarja 1950. Nekateri mladinski aktivisti se nanje že delno pripravljajo, drugod pa s pripravi še sploh niso začeli. Zato objavljamo ta članek, da bo vsakemu mladincu in mladinki jasno, kako naj se pripravijo na svoje volitve.

Prvi pogoj za nove volitve je ureditev dosedanjega poslovanja organizacije. Člani LMS, ki še niso plačali članarine, naj jo poravnajo takoj. Prav tako morajo aktivisti pregledati, če je spisek članov v redu in če vsebuje vse potrebne podatke. Aktivisti, ki imajo te stvari v redu lahko pričnejo takoj z volitvami. Aktivisti, ki pa še nimajo urejenega poslovanja, pa morajo najprej pobrati članarino in urediti članski spisek, ker brez tega ne morejo in ne smejo izvesti volitev.

Pred volitvami v osnovne organizacije LMS moramo sklicati najprej predvolivni sestanek. Na tem sestanku bodo sestavili in sprejeli kandidatno listo, ki jo naj potem izobesijo na vidnem mestu vsaj sedem dni pred volitvami. Pri sestavi predloga kandidatne liste mora sodelovati tudi partijska organizacija. Zato naj se sekretariati povežejo s svo-

jo partijsko organizacijo. V nove sekretariate moramo izvoliti najboljše mladince. Važno je tudi, koga bomo izvolili za sekretarja, kajti od njega zavisi vse delo organizacije. Zato mora biti sekretar najboljši mladinec in obenem najstarejši.

Ko bo aktiv sklical predvolivni sestanek, ki mora biti dobro pripravljen, naj obvesti o tem Okrajni komite LMS.

Ko bo aktiv zaključil z vsemi pripravi, naj določi dan volitev. Ta dan mora mladina čutiti kot svoj praznik. Zato je prav, da na predvečer volitev priredimo mladinske kulturne prireditve in zabave.

Prostor, kjer se bo vršil volivni sestanek naj bo slavnostno okrašen. Na n'em bo mladina dajala obračun dela v letu pred novimi volitvami. Pomenila se bo o uspehih in napakah ter načrtala smerice za bodoče delo.

Volitve v osnovne organizacije LMS naj sprožijo tekmovalstvo med aktivisti, kakor tudi med posameznimi mladinci. Vsak mladinec mora storiti vse, da bo delo njegove mladinske organizacije čim bolj živahno, da bo dosegla čim večje uspehe na gospodarskem, političnem in kulturno-prosvetnem področju.

Bodoči strokovnjaki, ki jih vzgaja Metalurško-industrijska šola na Jesenicah

Ne trošimo po nepotrebnem električne energije

Ponovno opozarjamo vse potrošnike električne energije, tako znotraj kakor izven železarne na skrajno štednjo električnega toka. Z varčevanjem električnega toka je mogoče prihraniti neverjetno velike množine kilovatov, ki so potrebni na važnejših mestih za dosego petletke.

Gospodinja-kuharica, ali kdaj pomisliš, koliko nepotrebne električne energije porabiš v domačem gospodinjstvu, pri kuhi, likanju in tudi pri razsvetljavi? Kuhalnik imaš priključen brez vsake potrebe, juha prekipeva, prikuha se smodi, pa ti še ne pride na misel, da bi izklopila tok. Likaš perilo, samo nekaj žepnih robcev moraš še zlikati, pa ne pomisliš, da bi lahko še najmanj takih robcev zlikala z likalnikom, ki bi bil lahko že zdavnaj odklopljen. Kuhinja je temna, zlasti sedaj v pozni jeseni in pozimi, zato luč moraš imeti. Prav. Toda v sobi, ali morda celo v dveh ali treh, kamor ne stopiš preko dneva, imaš vklopljeno 50, 100 ali celo večkratno žarnico, ki nikomur ne koristi. Da o uporabi električne peči za gretje, kar je sploh prepovedano, niti ne govorimo!

Radio imaš vklopljen ves dan iz navade, ne poslušas ga, niti ne slišiš. Skro-

men odjemalec toka je tak aparat, toda 10, 100, morda celo tisoč takih sprejemnikov pa že tudi nekaj pomeni za obremenitev električnega omrežja.

Toda ne samo žena v domačem gospodinjstvu, tudi ti v tovarni mnogokrat ne veš, da bi lahko še v mnogo večji meri pripomogel k razbremenitvi električnega omrežja. Števec pod stropom se neprestano suče in številka oznanjuje nepotrebno porabo električnega toka, kar škoduje vsakemu posamezniku in skupnosti. Električni števec večkrat po nepotrebnem prazni našo denarnico.

Tupatam slišimo: Saj ima tovarna toka v izobilju na razpolago, ima vodne centrale, parne turbine — čemu bi potem varčevali s tokom. Ne tako, dragi tovariši! Razvoj obrata je zahteval povezanost vseh proizvajalcev električne energije, in danes ne velja več ono staro. Tvoje stanovanje je priključeno na tovarniški tok, ta pa na omrežje Državnih elektrarn Slovenije. Danes je isti vir električne energije za mali kuhalnik doma in za veliko električno peč v tovarni. Koliko nepotrebne električne energije se porabi brez koristi, ko dopustiš, da se motor suče neobremenjen, morda dolge ure. Pripeti se, da je ta ali oni, ki je

uporabljal elektromotor pri nadurnem delu, pozabi istega izklopiti, ko je zapustil delo, motor pa je do naslednjega jutra brnel in požiral kilovate. Prazna, neobremenjena se suče stružnica v času, ko je strugar stopil na »kratek« pomenek s tovarišem. Sličnih primerov bi lahko našli dolgo vrsto.

V še mnogo večji meri pa po nepotrebnem trošimo električni tok z razsvetljavo. V pisarnah, na hodnikih, v delavnicah svetijo ob belem dnevu električne žarnice. Nič boljše ni na prostoru. Poleti se je večkrat zgodilo, da so potniki v jutranjem delavskem vlaku lahko opazovali »slavnostno razsvetljenje« prostor v železarni, čeprav se je v poletnih mesecih zdnilo že pred četrto uro. Na jeseniških ulicah pa v zadnjem času večkrat svetijo žarnice še kar ob poldnevu. Kolikšna potrata električne energije! In to iz gole malomarnosti in brezbrčnosti! En kilovat ne pomeni dosti, sto že nekaj več, tisoč pa že precej močno centralo.

Zakaj bi potemtakem po nepotrebnem zapravljali narodno premoženje, last vseh in vsakogar? Zavest varčevanja z električnim tokom mora vsakemu našemu človeku preiti v meso in kri, da bo takorekoč avtomatično izklopil stikalo, ko bo predvidel, da je poraba nepotrebna. Tudi tu naj velja načelo: Vse za uspešno petletko!

KULTURNE VESTI

LEPO OBISKOVANI IZOBRAŽEVALNI TEČAJ V MOŠNJAH

Mošnje, 19. decembra.

V Mošnjah je veliko zanimanje za izobraževalni tečaj. Saj so tudi predavanja zanimiva in koristna za vsakogar. Zelo lepa predavanja imamo o kmetijstvu, ki jih predava tovariš iz državne kmetijske šole v Podvinu. Tečaj stalno obiskuje 25 do 30 slušateljev. Žal, da je med njimi premalo kmetov, ki bi jim predavanja o modernem kmetijstvu zelo koristila. Zato jih slušatelji vabimo, da se nam pridružijo.

KNJIŽNICA NA JAVORNIKU ZOPET ODPRTA

Uprava SKUD-a Javornik-Koroška Bela sporoča, da je naša knjižnica zopet odprta. Knjige bomo izposojevali vsak ponedeljek, sredo in soboto od 9.—12. ure ter vsak torek, četrtek in soboto od 14. do 18. ure.

Pri tej priliki prosimo, da čitatelji vrnejo knjige, ki so si jih svoječasno izposodili v naši knjižnici. Navedene ure in dnevi so istočasno tudi uradni dnevi SKUD-a in se lahko vsak prijavi k sodelovanju v društvu.

Najpožrtvovalnejši graditelji združnih domov in objektov so bili nagrajeni

Med štirinaestimi združnimi domovi, ki jih gradimo v jeseniškem okraju, so bila letos najboljša gradilišča na Dovljem, v Ratečah, na Crnivcu in v Ribnem. Pri gradnji nekaterih domov imajo težave zaradi pomanjkanja gradbenega materiala, v nekaterih krajih pa je prevelika malomarnost s strani odgovornih funkcionarjev pri kmetijskih zadrukah. Tako je na Bohinjski Beli, v Zasipu in v Stari Fužini. V Zgornjih Gorjah so se popravili in so v zadnjih mesecih pridno delali. Le žal, da Fronta v Zgornjih Gorjah vrši premajhno agitacijo med frontovci, da bi ti pomagali s prostovoljnimi delom. Tako je tudi še po nekaterih drugih krajih.

Ko bodo krajevne frontne organizacije delale svoje plane, naj ne pozabijo na združne domove!

Med najbolj požrtvovalnimi graditelji je bila letos tov. Zima Johanna z Dovjega, ki je napravila največ prostovolj-

nih delovnih ur med vsemi graditelji združnih domov. Za svoje požrtvovalno delo je prejela že drugo nagrado in sicer lepe ženske čevlje.

Denarne nagrade so prejeli tov. Makovec Janez z Rateč, Golmajer Cilka z Brezji, Bregant Janko s Srednje Dobrave, Bohinc Filip iz Podnarta, Mohorič Anton s Srednje Dobrave, Guzelj Alojz z Dovjega, Ažman Jože, Arh Jakob in Jedretič Rudolf iz Ribnega, Pogačar Miklavž iz Gorij, Mertelj Jože iz Rateč.

Poleg teh pa so bili nagrajeni s čevlji ali z blagom Pristavec Vida z Brezji, Lipovec Rozalija iz Zg. Gorij, Zorec Janez s Crnivca, Sitar Filip s Srednje Dobrave, Potočnik Janez z Dovjega, Eržen Janez iz Zg. Gorij in Matjaž Andrej iz Rateč.

Ti najpožrtvovalnejši graditelji združnih gradenj so prejeli nagrade na Dan republike.

Ljudska tehnika:

Radioamaterji so ozvočili mestno čevljarno na Jesenicah

Delovni kolektiv mestne čevljarne na Jesenicah je že dolgo želel, da bi njihove prostorne delavnice imele radio-sprejemnik, ki bi z oddajo gospodarskih, političnih in kulturnih vesti ter s prijetno glasbo še bolj krepil požrtvovalne čevljarje. Nekaj časa so zaman povpraševali, vendar niso odnehal. Kmalu pa so prišli jeseniški radiomaterji, izmerili in popisali prostore, nakar se je sekretar društva takoj odpeljal v Ljubljano po zvočnike, kjer je bilo sicer treba nekoliko pogodrnjati, a končno je uspel. Dobil je vezane plošče, na katere bi bilo treba montirati zvočnike zaradi jakosti in barve glasu.

Pretekli četrtek so naši radioamaterji Matevž, Marian in Janez že »kresali« proti podjetju, obloženi z orodjem, žico in montiranimi zvočniki. Izgledali so kot »stari inštalaterji«, pa vendar ni tako. Eden je srednješolec, drugi z univerze, tretji pa je gospodar društva.

V delavnicah mestne čevljarne so si mladi radioamaterji hitro razdelili delo in pričeli z ozvočenjem. Janez je sicer precej godrnjal na lestvi, ker so se mu žebli krivilo ob betonu, ampak s potrpljenjem je le šlo. Ko je bilo vse pripravljeno, so montirali zvočnike. Vajenci in pomočniki-čevljarji so napeto in pozorno sledili vsakemu gibu radioamaterjev in nestrpno čakali prvih zvokov. Udarjanje kladiv in kopita in šila je delu dajalo takt in veselje je vsem žarelo z obraza.

Vsa delavnica je utihnila. Čevljarji čakajo. Kratko šumenje, prasketanje, nekaj pokov in — čui: Ljubljana se je oglasila! Opoldnaska poročila, napoved časa, lahka glasba — vse kot v radiu. Čevljarji so ponosno poslušali in opazo-

vali novo pridobitev in še krepkeje so zapela kladiva, ki so udarjala v hitrem taktu.

Tudi radiamaterji so bili veseli, saj so s tem svojim delom dosegli trojen uspeh: napravili so veselje čevljarjem, montirali zvočnik brez pogrške in končno izvedli eno važnih točk svojega plana.

S. M.

Premislil je naš neumorni tovariš

Lado Razinger,

učitelj na osnovni šoli Jesenice in upravitelj Šole za učence v gospodarstvu, predsednik sindikalne podružnice ZPD-2.

Povsod je izkazoval skrajno požrtvovalnost ter vlagal vse sile za izgradnjo socializma. Zlasti so vidni uspehi njegovega dela na Šoli za učence v gospodarstvu v tem, ker je učence privedel do zavestnega dela, kar je ogromno pripomoglo k zbolšanju učnega uspeha.

Kot vzgojitelj in učitelj je bil vesten in natančen, toda dober in pravičen. Vselej je bil izgovor naših vrste, ne le dobrega tovariša, ampak tudi prvovrstnega strokovnjaka in svetovalca mlajšim poklicnim tovarišem.

Hvala mu!

Sindikalna podružnica
prosv. delavcev št. 2 Jesenice.

Dijaki jeseniške gimnazije so gostovali v Mostah s Nušičevimi „Žalujoči ostali“

Delovni kolektiv hidrocentrale Moste pri Zirovnici nam je poslal sledeče pismo:

V soboto, 3. decembra zvečer so prišli med nas igralci-mladinci jeseniške gimnazije in nam zaigrali veselogro v treh dejanjih »Žalujoči ostali«. Igra, ki so jo igrali z lepimi gibi in kretnostmi, je živo prikazala življenje in mišljenje predvojnih ljudi na višjih položajih, prikazuje delo in pohlep po premoženju, sovraštvo in prezir, laž in prevare. Človek s takimi nelepimi lastnostmi je n. pr. sreski načelnik Agatom, ki je zelo dobro igral to vlogo. Temu človeku pride celo tatvina prav, da se dokopje do premoženja in bogastva, ko pa vidi, da bo po pokojnem očetu ne bo podedoval ničesar, pljune pred njegovo sliko. S tem je sreski načelnik Agatom in vsi igralci pokazali tisti duh, ki je preveval tedanjo dobo, duh kapitalizma in egoizma, kateremu se ne smili niti lastni brat, čeprav je le-ta v še večjih potrebah in revščini. Videli smo, kako so vsi sovražili pokojnikovo nezakonsko hčer, kakor da bi bila sama kriva svojega rojstva. V nezakonski hčeri smo videli vse bridkosti in težave, zapuščenost in zaničevanje, ki so ga trpeli nezakonski otroci v tedanji dobi in tudi še v bivši Jugoslaviji s strani nekaterih duhovnikov in podobnih

verskih fanatikov. Igra tudi nazorno prikazuje, kako se je vse javno mišljenje moralo pokoravati bogatim in premožnim izkoriščevalcem samo zato, da so oni mogli zadostiti svoji pohotnosti in svojim strastem.

Celoten delovni kolektiv, ki je bil pri predstavi navzoč, je ves potek igre spremljal z velikim zadovoljstvom in hvaležnostjo do režiserja, ki je igro vodil in do igralcev, ki so zelo spretno igrali. Vsi smo igri sledili z veliko nestrpnostjo in z živim zanimanjem, kako se bo stvar iztekla. Žal je bil pregodaj konec. Še bi radi gledali in poslušali.

Za lepo igro se celotni kolektiv, kakor tudi zastopniki upravnih odborov in množičnih organizacij iskreno zahvalujemo. Posebno se zahvaljujemo režiserju prof. Tomažiču Jožetu in vsem igralcem, ki so svoje vloge izvrstno podali. Dalje se zahvaljujemo kulturnoprosvetnemu referentu tov. Žeksu, ki je predstavo organiziral in s tem pokazal, da je prišel na mesto, za katero najbolje odgovarja. Želimo mu še mnogo uspehov!

Ponovna zahvala vsem in vsakemu posebej in prosimo, da se čimprej spet oglasite pri nas v Mostah s kako primerno igro.

OBJAVE

Listnico z dokumenti in denarjem, izgubljena na Jesenicah v smeri hotel Korotan — železniški podvoz — Prešernova cesta — Fužinska cesta mimo apnenice čez most proti Podmožakliji — vrniti na uredništvo »Jeseniškega kovinarja«. Pošten najditelj denar in listnico lahko obdrži, vrne naj samo dokumente.

Razveljavljam sind. legitimacijo št. 60556 na ime Rovan Janez, kotlarna železarne Jesenice.

Razveljavljam legitimacijo socialnega zavarovanja na ime Lendič Franc, žičarna železarne Jesenice.

Razveljavljam legitimacijo za vstop v valjarno na Javorniku na ime Macorik Natale roj. leta 1923. Istočasno prosim najditelja denarnice, da jo izroči vrnitju na Javorniku proti nagradi.

Razveljavljam kakršnekoli originalne dokumente in listine na ime Gasar Verko, roj. 26. XII. 1906. Jesenice, ker so izgubljeni ali ukradeni.

Razveljavljam tovarniško izkaznico železarne in železniško legitimacijo št. 116 na ime Dežman Franc, Moste 2.

Razveljavljam izgubljeno sindikalno legitimacijo št. 1502724 na ime Pretnar Apolonija, Sp. Gorje št. 80.

Razveljavljam tovarniško legitimacijo št. 10.554 na ime Špes Ivan, roj. 23. VII. 1922.

Razveljavljam legitimacijo za vstop v železarno na ime Vilman Franc, rojen 6. XII. 1916.

Kupim globok otroški voziček. Eriavec Franc, Hrušica 49.

JESENIČANI!

Glavno žrebanje srečk bo v decembru. Izžrebanih bo 40.000 dobikov, to je 40% srečk in tri premije:

600.000 din., 300.000 din. in 200.000 din. Premijo v novembru je dobil Dolenc Jože, železničar v Celju.

Jeseničani, srečke dobite pri trafikantu Rantu v Titovi ulici na Jesenicah.

Živelo bratstvo in enotnost narodov Jugoslavije — temelj vseh naših uspehov v ustvarjanju in graditvi socialistične domovine!

Prispevek mladine za svobodo

(Ob 30 letnici SKOJ-a)

(Nadaljevanje iz štev. 51)

Sabotaže so bile vsepovsod vedno večje. Mladine ni mogel prestrašiti noben teror okupatorja, ne streljanje, ne izseljevanje, niti ne najbolj nečloveško mučenje v Begunjah, kajti mladina je imela v sebi cili: osvoboditev svoje domovine. Vere v zmago ji ni mogel nihče ubiti. Z Jesenic so prihajali v partizanske vrste vedno novi in novi borci, ki jih ni plašila niti tri ali desetkratna sovražnikova premoč. Tak je bil primer obriliki velike nemške hajke v Bohinju. Ker je nastopalo okrog 500 do zob oroženih fašistov, ki so hoteli prodrati čez most ob Bohinjskem jezeru. Zaseda 15 naših mladih borcev pa Nemcem ni dovolila prehod in je tako preprečila njihov načrt, da so se morali vrniti tja, od koder so prišli. Ljudstvo v Bohinju je lahko tem mladim in hrabrim borcem vedno hvaležno. Če bi ne bilo njih, bi bile takrat vse hiše, kamor bi segla fašistična roka, požgane. Krasen primer neustrašenosti sta pokazala mladince

Janez Smukovec in Marjan Rožič, ki sta ob belem dnevu mobilizirala motor pristaša bele garde Žmika in ga kljub sovražnemu ognju pripeljala našim brcem. Ista mladince sta tudi nista ustrašila nešteti okupatorjem v postojanko pismo, ki so jim ga pisali partizani, čeprav sta pri tem močno tvegala svoje življenje.

Mladina je pomagala našim brcem pri posameznih akcijah, n. pr. pri zaplenbi živil, ali pa tudi pri samem napadu na sovražnika. Takši primeri so se dogajali predvsem na Bledu.

Vse te stvari pa bi ne imele pravega obeležja, če bi istočasno ne omenili strahot in terorja, ki ga je okupator vršil nad našim mirnim prebivalstvom. V času borbe za svobodo je pogorelo mnogo vaš, da so ostali očetje, matere in otroci brez strehe in bili prepuščeni v milost in nemilost okupatorja. Mnogo družin je okupator izselil v najrazličnejše kraje rajha. Samo iz jeseniškega okraja je bilo izseljenih 186 mladincev in mladink, ki so stradali in umirali v najrazličnejših taboriščih Hitlerjeve Nemčije. Obrazi teh ljudi, ki so bili po svojih letih sicer

še zelo mladi, so ob vrnitvi v domovino zaradi napornega dela, pretepanja in drugih mučenj izgledali stari, v mnogih primerih pa naravnost strahotni. Mladina, ki je delala na terenu ali pa se aktivno borila v vrstah NOV, pa je po izdaji ali kako drugače prišla v roke okupatorja, je v begunjskih mučilnicah na svojem izmučenem telesu spoznala »kulturo« nemškega »novega reda«. Nad najbolj poštenimi, Partiji in ljudstvu predanimi ljudmi, so počeniali tak teror, kakršnega še ni poznala zgodovina človeštva. Dan za dnem so gonili na morišča mlade Skojevce in mladince, ki so umirali v strašnih mukah, ali v trdnem prepričanju, da se bodo cili, za katere so se borili in končno umrli, uresničili.

Naj navedem še nekaj podatkov, ki govorijo o herojskih podvigih naših SKOJ-evcev. V edinicah narodno-osvobodilne vojske je sodelovalo 817 mladincev in mladink, od tega 15 borcev že od leta 1941. V borbi je padlo 168 članov, 86 pa je bilo ranjenih. Okupatorju se niso smilili niti otroci izpod 15. leta, saj je bilo po nepopolnih podatkih ubitih 21 otrok, 24 pa je bilo interniranih. Sko-

zi zapore je šlo 91 mladincev in mladink, vsi člani SKOJ-evske organizacije jeseniškega okraja.

Delo organizacije na terenu je bilo ogromno, kar povedo naslednji podatki: zbrano je bilo 75.138 kg živil na ozemlju, ki je bilo pod nadzorstvom partizanov in 74.283 kg živil na ozemlju, zasedenem po okupatorju. Nadalje je mladina zbrala 4.729 kg sanitetnega materiala, 19.187 komadov perila in obleke, spletenih in zbranih je bilo 4.212 parov nogavic itd. Naše hrabre mladinke so s svojim požrtvovalnim delom sešile 52.030 komadov perila za naše borce. Neustrašeni SKOJ-evci so poškodovali 50 sovražnikovih motornih vozil, uničili nad 39.000 metrov telefonske žice, telefonskih drog pa je bilo posekanih 329 itd.

Gornja zgodovina, ki pa je vsekakor še zelo nepopolna, pa kaže jasno in vsakomur razumljivo sliko, da naša mladina ni šla v borbo zato, da bi postavila fašistno-gestapovski režim, kakor danes zatrijujejo informburojevci, temveč je šla zato, da na svojih tleh enkrat za vselej uresničeni davni sen pradedov — svobodno življenje.

(Konec prihodnjič)